

Afgelopen weekend heb ik deelgenomen aan de conferentie Keti-Koti 1963-2013 in Conferentiecentrum Mennerode in Elspeet. Ik was aangenaam verrast door de goede sfeer en openheid. Niet omdat de sfeer in de Broedergemeente normaliter onaangenaam is, maar omdat onderwerpen zoals slavernij en winti gevoelig liggen in onze kringen. Het is niet zo dat ik dergelijke onderwerpen vermijd, in tegendeel. Winti en Slavernij komen geregeld terug tijdens de tienerbijeenkomsten waar ik de leiding over heb en ik schroom ook niet dergelijke onderwerpen te noemen als ik moet preken of in het persoonlijk contact. Ik heb een uitgesproken mening over het slavernij verleden en winti. Maar ik voel mij ook door God geroepen om altijd vanuit liefde te spreken. Dit betekend voor mij dat ik mijn woorden zorgvuldig kies. Ik probeer te voorkomen dat ik andere kwets of beledig. In tegenstelling tot de algemene opvatting in de westerse samenleving, ervaar ik dat niet als een beperking van mijn vrijheid op meningsuiting. In tegendeel. Het vermijden van doelbewust kwetsen geeft de ander de ruimte om over de brug te komen met zijn/haar mening. Er is ruimte voor dialoog. Wat heb je aan vrijheid van meningsuiting in een sfeer van wantrouwen en haat? Zijn de woorden die dan over en weer uitgesproken worden werkelijk de diepste gevoelens van mensen? Ik geloof van niet.

Vooraf daarom was ik blij met de conferentie Keti-Koti. Ik voelde me vrij en veilig om uiting te geven aan mijn gevoelens over slavernij en winti. Ik merkte dat anderen zich ook kwetsbaar durfde op te stellen. Tijdens een discussie over de rol van winti in het christelijk geloof werd ik het meest getroffen door de vraag van een zuster: "Als een zuster of broeder in de privé sfeer het christelijk geloof combineert met winti, heb jij daar dan last van?". Die vraag kan ik vrij eenvoudig vanuit mijn eigen geloofsopvatting met een 'Ja' beantwoorden. Ik geloof dat winti niet gecombineerd kan worden met een christelijke levenswandel. Ik geloof dat een kerk waarvan haar leden aan winti doen niet ten volle door God gebruikt kan worden. Ik geloof dat een kerk hierdoor in geestelijk opzicht zelfs 'dood' kan zijn. Zoals ik al eerder zei, ik heb er een uitgesproken mening over, en dit is het antwoord dat ik deze zuster had willen geven. Maar dat deed ik niet. In een poging mijn woorden zorgvuldig te kiezen (ik wilde haar immers niet kwetsen) kwam er een heel andere gedachte in mij op.

Ik realiseerde mij dat mijn mening over winti uitsluitend en alleen tot stand is gekomen op grond van mijn interpretatie van de bijbel, die ik beschouw als Gods onfeilbaar woord. Maar de eerlijkheid gebied mij te zeggen dat ik nog nooit in gesprek ben geweest met iemand die een andere mening is toegedaan. Ik bedoel, echt in gesprek. Een gesprek waarbij de ander zich niet afgewezen voelde door mijn uitgesproken mening. Ik schrok daarvan. Maak ik dezelfde fout die de zendelingen ook maakten toen zij mijn voorouders het evangelie verkondigde? Het zou zomaar kunnen. De zendelingen gingen er net als ik vanuit dat zij Gods woord beter begrijp dan hun zusters en broeders voor wie winti een belangrijk onderdeel van hun geloofsleven is.

Laat er geen misverstand over bestaan. Voor mij gaan winti en een christelijke levenswandel niet samen. En ik zou ook geen lid kunnen zijn van een kerk die beide overtuigingen zou opnemen in haar grondbeginselen. Maar door dit te verkondigen zonder ook maar ooit geluisterd te hebben naar mijn zuster of broeder die hier anders over denkt, heeft er iets belangrijks ontbroken in mijn verkondiging. En dat is 'liefde'. Ik ben er vanuit gegaan dat als ik maar liefdevol mijn woorden kies, dat voldoende is. Maar ik heb verzuimd om liefde te tonen door gewoon te luisteren. Als ik mij wil laten lijden door de bijbel dan geldt hetgeen daarin geschreven staat (1 Korintiërs 13:1-2) ook voor mij: 'Al sprak ik de talen van mensen en engelen: als ik de liefde niet had, was ik niet meer dan een galmende gong of een rinkelende bel'.

En terwijl ik dit zo schrijf kom ik tot de ontdekking dat ik hetzelfde (in meer of mindere mate) kan zeggen over mijn zusters en broeders die lid zijn van een loge of die worstelen met homoseksuele gevoelens. Ook over deze onderwerpen heb ik een uitgesproken mening, maar ik heb te weinig geluisterd. Ik hoop van harte dat er de komende tijd zusters en broeders zullen opstaan die mij hun verhalen willen vertellen over hun ervaringen en gevoelens met winti, loge of homoseksualiteit. Ik zal proberen te luisteren, ik 'wil' luisteren.

Utrecht, 24 oktober 2012
Hardley Mijnaals